

Súd: Okresný súd Trebišov
Spisová značka: 13C/218/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7913216765
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Franková
ECLI: ECLI:SK:OSTV:2015:7913216765.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trebišov, sudkyňa JUDr. Eva Franková v právnej veci navrhovateľky: N. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXX/X, XXX XX L. zast. splnomocnenou zástupkyňou K. K. I., nar. XX.X.XXXX bytom R. - C. mesto I. A. 11X/XX proti odporcovi: Rapid life životná poisťovňa, a.s. so sídlom Garbiarska 2, 040 71 Košice, IČO: 31 690 904 o zrušenie rozhodcovského rozsudku takto

rozhodol:

I/ Návrh navrhovateľa súd **z a m i e t a**.

II/ Účastníkom súd **t r o v y k o n a n i a n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Podaným návrhom sa navrhovateľka voči odporcovi domáhala, aby súd zrušil rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice sp. zn. 3C/116/2012 z 19.01.2012. Návrh odôvodnila tým, že vyššie uvedeným rozsudkom jej bola uložená povinnosť zaplatiť odporcovi sumu 51,45 Eur a trovy rozhodcovského konania vo výške 276 Eur v lehote 5 dní od doručenia rozhodcovského rozsudku. Poukázala na to, že Arbitrážny súd Košice nemal právomoc na konanie a rozhodnutie o návrhu odporcu, lebo rozhodcovská doložka, na základe ktorej mala byť právomoc Arbitrážneho súdu Košice založená pre takéto rozhodcovské konanie, je neplatná. Zároveň poukázala aj na ďalšie dôvody, ktoré zakladajú opodstatnenosť jej návrhu na začatie konania pred všeobecným súdom.

Odporca žiadal návrh zamietnuť. Poukázal na to, že napadnutý rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice bol vydaný v súlade so zák. č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov v skrátanom konaní a na základe podkladov predložených odporcom ako navrhovateľom, pričom prípadným včasným podaným odporom zo strany navrhovateľky by došlo k jeho automatickému zrušeniu, čo však v návrhu na začatie konania navrhovateľka neuvádza; vyčíta navrhovateľke absenciu ďalších podstatných náležitostí návrhu na začatie konania, ktoré spôsobujú neurčitosť podaného návrhu; zdôrazňoval, že žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku nie je spotrebiteľským sporom, a preto bolo povinnosťou navrhovateľky zaplatiť súdny poplatok z návrhu na začatie konania a pokiaľ tak neurobila, súd mal pre nezaplatenie súdneho poplatku konanie zastaviť. Vo svojom písomnom vyjadrení odporca poukázal na rôzne stanoviská a právne argumenty, ktorými vysvetľuje svoje stanovisko a žiada návrh zamietnuť.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav veci:

Zo spisu Arbitrážneho súdu Košice, s.r.o., Košice č.k. 3C/116/2012 súd konštatuje, že návrhom zo dňa 02.01.2012 sa na Arbitrážny súd obrátil odporca s návrhom na začatie konania voči navrhovateľke na zaplatenie sumy 51,45 Eur z titulu dlžného poistného. Súčasťou jeho návrhu bol aj návrh na uzavretie

poistnej zmluvy č. 4438790073, ktorú odporkyňa podpísala dňa 30.01.2009. Z rozhodcovského rozsudku sp. zn. 3C/116/2012 zo dňa 19.01.2012 súd konštatuje, že týmto rozsudkom bolo odporkyňi uložené zaplatiť do 5 dní od doručenia rozhodcovského rozsudku navrhovateľovi sumu 51,45 Eur a trovy rozhodcovského konania 276 Eur alebo v tej istej lehote podať odpor na rozhodcovskom súde.

Súd konštatuje, že rozhodcovský rozsudok bol doručený navrhovateľke dňa 11.10.2013 do vlastných rúk.

Súd konštatuje, že návrh na začatie konania na Okresný súd Trebišov bol doručený navrhovateľkou dňa 28.10.2013 teda v zákonnej 30 dňovej lehote, včas.

Výsluchom navrhovateľky súd zistil, že dňa 30.01.2009 uzavrela s odporcom poistnú zmluvu, lebo sa jej v tom čase zdala výhodná; išlo o životné poistenie, poistná suma bola v podstate nízka veľmi ju to finančne nezaťažovalo, preto s tým súhlasila. Po krátkom čase však zistila, že na trhu existujú oveľa výhodnejšie poistné ponuky, preto prestala platiť poistné a došlo k zániku poistného vzťahu. V máji r. 2009 jej prišlo od odporcu oznámenie, že poistná zmluva zaniká pre neplatenie poistného a vyzvali ju na zaplatenie sumy 27 € z titulu dlžného poistného. Túto sumu uhradila a prestala sa celou záležitosťou ďalej zaoberať, bola presvedčená, že všetko je vysporiadané. Po určitom čase jej odporca zasielal výzvy, že má voči ním dlh, čomu nerozumela a nevenovala náležitú pozornosť tejto výzve. Asi 4-krát zaplatila 23 Eur napriek tomu, že bola presvedčená o neexistencii dlhu voči odporcovi. Napriek tomu jej bol dňa 11.10.2013 doručený rozhodcovský rozsudok, ktorý je predmetom tohto sporu, na základe ktorého bola povinná zaplatiť odporcovi 51,45 Eur a trovy rozhodcovského konania. Uviedla, že voči tomuto rozsudku odpor nepodala ale sa obrátila s návrhom na súd o jeho zrušenie lebo je presvedčená, že rozhodcovský rozsudok ju zaväzuje na plnenie niečoho, čo odporcovi v skutočnosti nepatrí, chce dosiahnuť, aby súd rozhodcovský rozsudok zrušil. Uviedla, že pred podpísaním poistnej zmluvy jej sprostredkovateľ poistenia nevysvetlil, v čom spočíva zmluvné dojednanie obsahujúce rozhodcovskú doložku, na základe ktorej všetky spory v budúcnosti medzi ňou a odporcom by bol oprávnený riešiť Arbitrážny súd Košice. Z jej výpovede vyplynulo akým spôsobom prebiehal proces oboznamovania sa s právami a povinnosťami zmluvných strán, no zdôraznila, že v tom čase ju zaujímal iba výška mesačnej splátky poistného a poistné plnenie v prípade, ak by došlo k poistnej udalosti. Nevenovala však náležitú povinnosť všetkým ostatným zmluvným dojednaniám, ktoré si dopodrobna neprečítala, lebo to nepovažovala za podstatné.

Splnomocnená zástupkyňa navrhovateľky zdôraznila, že zrušenia rozhodcovského rozsudku sa dožadujú hlavne v súlade s § 40 ods. 1 písm. c) zák. o rozhodcovskom konaní a to aj napriek tomu, že v návrhu poukazujú aj na ďalšie dôvody, pre ktoré je podľa nich arbitrážny rozsudok potrebné zrušiť. Zároveň poukázala na to, že aj keď z rozhodcovského rozsudku vyplýva, že navrhovateľka mohla podľa neho podať odpor; v skutočnosti tak nebolo, lebo v osobitnom zmluvnom dojednaní článku 15, bod 5 je uvedené, že odpor v takomto prípade vlastne vôbec nie je možné podať, možno ho podať v skutočnosti iba iluzórne, lebo z rozhodnutia arbitrážneho súdu jednoznačne vyplýva, že toto rozhodnutie nie je možné preskúmať iným súdom alebo arbitrom. Zdôraznila, že zmluvné dojednanie obsahujúce rozhodcovskú doložku je neplatné preto, že nebolo zmluvnými stranami individuálne dojednané. Navrhovateľka mala predloženú štandardnú formulárovú poistnú zmluvu, ktorú jej odporca predložil ako návrh poistnej zmluvy a ona nemala možnosť do toho hovoriť ani individuálne to zmeniť, ani zasiahnuť do celého obsahu poistnej zmluvy.

Výsluchom odporcu súd zistil, že s právnou argumentáciou navrhovateľky nesúhlasí. Poukázal na niektoré rozhodnutia slovenských súdov, ktoré potvrdzujú jeho argumentáciu o tom, že rozhodcovská doložka v konkrétnej poistnej zmluve nie je neplatná a preto niet dôvodu na to, aby súd z tohto dôvodu arbitrážny rozsudok citovaný vo výroku rozsudku zrušil.

V dôsledku legislatívnych zmien, ktoré nastali novelizáciou zák. č. 233/1995 Z.z. Exekučného poriadku od 01.01.2015 súd výzvou zo dňa 13.07.2015 vyzval navrhovateľku, aby oznámila, či trvá na podanom návrhu aj napriek tomu, že na základe exekučného titulu, ktorým je v danom prípade sporný rozhodcovský rozsudok, bolo možné voči nej podať návrh na vykonanie exekúcie iba do 31.03.2015 a k 01.04.2015 preukázateľne odporca takýto návrh na súd nepodal a pokiaľ by aj bol podal, súd by žiadosť o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

Navrhovateľka podaním zo dňa 22.07.2015 oznámila súdu, že má nevyhnutný právny záujem na pokračovaní v konaní, má záujem na tom, aby všeobecný súd vyriešil otázku, či odporcovi je zaviazaná na plnenie alebo nie a vyjadrila názor, že aj na strane odporcu existuje takýto právny záujem, ktorý by sa prioritne mal domáhať pokračovania konania, keďže práve on tvrdil, že má pohľadávku voči nej, ktorú si uplatnil na rozhodcovskom súde, pričom stále trvá na tom, že rozhodcovská doložka bola platným dojednaním a nárok uplatnený na rozhodcovskom súde je oprávnený.

Odporca podaním zo dňa 20.10.2015 poukázal na legislatívne zmeny, ktoré nastali novelizáciou Exekučného poriadku od 01.01.2015, poukazujúc na ust. § 243d Exekučného poriadku, na základe ktorého ak oprávnený, v danom prípade odporca, do 31.03.2015 nepodal na základe sporného rozhodcovského rozsudku návrh na vykonanie exekúcie proti navrhovateľke ako povinnej, v budúcnosti tak urobiť nemôže, lebo rozhodcovské rozhodnutie prestáva účastníkov konania zaväzovať. Záväznosť rozhodnutia je právny pojem, ktorý zákon spája s jeho právoplatnosťou. Právoplatnosť je vlastnosť rozhodnutia, ktorá znamená jeho záväznosť a zásadnú nezmeniteľnosť (riadnymi opravnými prostriedkami). Z toho vyplýva, že rozhodcovský rozsudok, ktorý je predmetom konania tým, že prestal byť záväzný, prestal byť právoplatný a nemal vo vzťahu k účastníkom konania žiadne právne účinky, nezakladá preto a ani nezaväzuje k povinnosti. Poukázal na to, že odpadol dôvod viesť súdny spor, lebo účinky rozhodcovského rozsudku voči ktorým sa navrhovateľka bráni žalobou a zrušenie rozhodcovského rozsudku boli vo vzťahu k nej odstránené samotným zákonom. Ďalšie konanie by podľa odporcu bolo nehospodárne, bez praktického významu, žalobu považuje za nedôvodnú a žiadal ju zamietnuť.

Po vykonanom dokazovaní dospel súd k takémuto právnomu záveru:

Zák. č. 335/2014 Z.z. novelizoval zák. č. 233/1995 Z.z. (Exekučný poriadok) a za § 243c vložil nový § 243d.

Podľa § 243d ods. 1 zák. č. 335/2014 Z.z. exekučné konanie na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v rozhodcovskom konaní, ktorého predmetom je spor spĺňajúci podmienky podľa osobitného predpisu vydaného pred 01.01.2015 možno začať len do 3 mesiacov od účinnosti tohto zákona. Na základe návrhu na vykonanie exekúcie podaného po tejto lehote nemožno udeliť poverenie na vykonanie exekúcie, rozhodcovské rozhodnutie prestáva účastníkov rozhodcovského konania zaväzovať.

Vyššie citované zákonné ustanovenie je platné a účinné od 01.01.2015. Rozhodcovský rozsudok č. k. 3C/116/2012, o ktorého zrušenie v tomto konaní ide, spĺňa kumulatívne podmienky obsiahnuté v uvedenej právnej norme. Rozhodcovské rozhodnutie bolo vydané v rozhodcovskom konaní rozhodcovským súdom, predmetom konania bol spor spĺňajúci podmienky podľa osobitného predpisu vydaného pred 01.01.2015. Exekučného konanie na jeho základe (ako exekučného titulu v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku) ani do 3 mesiacov od platnosti a účinnosti hore uvedenej novely Exekučného poriadku nebolo zo strany odporcu iniciované. Táto skutočnosť v konaní nebola sporná, súd to preveril a odporca to v konaní potvrdil.

Súd zistil, že odporca voči navrhovateľke nepodal návrh na vykonanie exekúcie na základe vyššie uvedeného sporného rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice č.k. 3C/116/2012 zo dňa 19.01.2012, a tak tento rozhodcovský rozsudok navrhovateľku ani odporcu už do budúca nezaväzuje. Výkon rozhodcovského rozhodnutia, výkon rozhodnutia, na základe tohto rozhodcovského rozhodnutia neprebíha čo preukazuje aj to, že príslušný exekučný súd nevedie takéto exekučné konanie, na základe sporného rozhodcovského rozsudku voči navrhovateľke.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že v dôsledku aplikácie tejto právnej normy (rozhodcovské rozhodnutie prestáva účastníkov rozhodcovského konania zaväzovať) danej v § 243d Exekučného poriadku, sa právne postavenie účastníkov tohto súdneho sporu obnovilo do stavu pred vydaním rozhodcovského rozsudku. Navrhovateľka nie je viazaná povinnosťou založenou rozhodcovským rozsudkom a odporca nemôže uplatňovať nárok priznaný mu rozhodcovským rozsudkom voči nej.

Právoplatnosť rozhodnutia znamená, že rozhodnutie konečným a záväzným spôsobom upravuje právne pomery účastníkov konania. Skutočnosť, že v dôsledku aplikácie § 243d Exekučného poriadku na

uvedený rozhodcovský rozsudok prestáva tento rozsudok účastníkov zaväzovať tzn., že uvedená novela Exekučného poriadku anuluje právoplatnosť sporného rozhodcovského rozsudku.

Na základe zákonodarcom prijatej zmeny právnej úpravy rozhodcovský rozsudok stratil svoje právne atribúty, a to záväznosť, teda právoplatnosť a vykonateľnosť, v dôsledku čoho súd v súčasnosti koná a rozhoduje o zrušení rozhodcovského rozsudku, ktorý už nikoho nezaväzuje, a to bez ohľadu na výsledok konania o zrušení rozhodcovského rozsudku.

Zánikom právoplatnosti rozhodcovského rozsudku, ktorý je predmetom tohto súdneho konania, stratilo toto súdne konanie význam a zanikol predmet konania. Súd preto v dôsledku zmeny právnej normy tak, ako to bolo vyššie uvedené, návrh navrhovateľky zamietol.

Podľa § 80 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Navrhovateľka v konaní musí uniesť dôkazné bremeno, ktoré spočíva v povinnosti preukázať, že na určení právneho vzťahu alebo práva v čase rozhodovania súdu má naliehavý právny záujem. Tento záujem bude spravidla daný v prípade, ak sa nemožno domáhať priamo plnenia a ak by právne postavenie navrhovateľky bez takéhoto určenia bolo neisté.

Súd však dospel k záveru, že navrhovateľka v dôsledku zmeny právnej úpravy stratila vo veci naliehavý právny záujem na vyslovení zrušenia sporného rozhodcovského rozsudku, lebo tento ju od 01.04.2015 nijak nezaväzuje a nie je možné na základe neho viesť voči nej exekúciu do budúcnosti.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 150 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania uviedol skutočnosť a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Súd návrh navrhovateľky zamietol. Odporca mal teda v konaní úspech a za normálnych okolností by mu podľa § 142 ods. 1 OSP prináležalo právo na náhradu trov konania. Súd však konštatuje, že existujú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré odporcovi napriek plnému úspechu v konaní, nepriznal náhradu trov konania. Týmto dôvodom hodným osobitného zreteľa je objektívne existujúci stav, ktorý vznikol prijatím legislatívnych zmien, na základe ktorých sa zabezpečil stav, ktorý chcela navrhovateľka dosiahnuť súdnym rozhodnutím. Zmenu legislatívy nemohla navrhovateľka ovplyvniť, došlo k tomu v priebehu súdneho konania nezávisle od jej vôle, čo nemohla ani sama predvídať. Práve táto legislatívna zmena spôsobila, že súd jej návrh zamietol aj napriek tomu, že naďalej na ňom trvala. Pre tieto skutočnosti bol súd toho názoru, že trovy odporcovi, aj keď bol v konaní úspešný, zaplatiť nemusí.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Trebišov vo 2 vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach /§42 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku ďalej OSP/ uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha /§205 ods. 1 OSP/.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť v zmysle ust. §205 ods. 2 OSP len tým, že:

a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v §221 ods. 1 OSP,

b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené /§205a OSP/,
f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona /§251 ods. 1 OSP/.

V Trebišove, dňa 27.11.2015

Za správnosť vyhotovenia:
Henrieta Ďugošová

JUDr. Eva Franková
s u d k y ň a

Kanc. doruč.:
1/ Splnomocnený zástupca JUDr. Jana Pajtášová osobne
2/ odporca
3/ kal. 15 dní